

Степаненко О.Р.

студентка

Державного університету «Житомирська політехніка»

Науковий керівник: Барановська Т.В.

Доцент кафедри економічної безпеки,
публічного управління та адміністрування,
кандидат економічних наук, заступник декана

Місто Житомир

МІЖНАРОДНІ ПРАВООХОРОННІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВО З УКРАЇНОЮ

Нині в світі існує безліч механізмів співпраці держав. Один із них – міжнародні організації. Міжнародні організації відіграють важливу роль у керівництві та реформуванні сфери безпеки. Крім того, вони створюють правила поведінки, які відображають стандарти взаємовідносин між державами, забезпечують канал зв'язку між урядами та суспільством. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності – один із видів спільної діяльності держав, спрямованої на узгодження та захист їх законних прав та інтересів, а також досягнення спільних цілей у вирішенні питань правоохоронної діяльності, на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права. А саме загальних принципів таких як: непорушність територіальної цілісності, мирне врегулювання конфліктів та спорів, забезпечення основоположних прав людини, рівноправність; та спеціальних, які охоплюють відповідну сферу притаманну конкретній організації.

Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)

ОБСЄ – найбільша міжнародна регіональна організація, що налічує 57 держав світу. Пріоритетами ОБСЄ прийнято вважати: підтримання мирних відносин, вирішення конфліктів між державами, врегулювання політичних криз, підтримання безпеки, забезпечення довіри та стабільності, захист та підтримка основоположних прав та свобод людини, заохочення до співпраці держав-учасниць

для покращення економічного стану регіону ОБСЄ. Україна стала учасницею ОБСЄ 30 січня 1992 року. Участь в даній міжнародній організації України вкрай важлива, оскільки сприяє процесу демократизації, поліпшенню її законодавства з курсом на європейські стандарти та вимоги. До того ж надає великі можливості до співпраці України та ЄС, зокрема в ситуаціях стосовно зовнішньополітичних проблем. Також у 2013 році Україна здійснювала Головування в ОБСЄ, розставивши пріоритети, щодо врегулювання конфліктів, посилення забезпечення довіри та безпеки у всьому просторі ОБСЄ, захисту прав і свобод людини та всіх фундаментальних принципів, які закладено в основу ОБСЄ. В останні роки роль співпраці України та ОБСЄ неодмінно важлива, особливо в якості протидії агресії Російської Федерації. 21 березня 2014 року ОБСЄ спорядила моніторингову місію стосовно війни на сході України.

Головними пріоритетами діяльності України в ОБСЄ є:

1. Міжнародне визнання організацією та спільнотою низки порушень Російською Федерацією стосовно фундаментальних принципів внаслідок військової агресії на сході України, окупації Автономної Республіки Крим та інших протиправних дій щодо суверенної держави України та її громадян. Використання засобів та інструментів ОБСЄ для припинення протиправних дій та агресії Російської Федерації, а також зобов'язати відшкодувати завдані Україні збитки.[1,с.177]

2. Гарантування підтримки діяльності України зі сторони ОБСЄ та її держав-учасниць із непорушення та захисту територіальної цілісності, суверенітету та незалежності, допомога в запровадженні необхідних реформ.

3. Забезпечення присутності на порядку денному ОБСЄ пріоритетних питань для України: припинення порушень основоположних принципів та зобов'язань у рамках ОБСЄ, відновлення довіри, мирне врегулювання існуючих проблем, зміцнення заходів міжнародної організації у галузі попередження можливих конфліктів, відновлення засобів зміцнення безпеки, зміцнення свободи слова та ЗМІ, боротьба з пропагандою та інформаційними маніпуляціями, посилення захисту прав людини. [1, с.178]

Організація Північноатлантичного договору (НАТО)

Створення міжнародної організації НАТО відбулося в результаті підписання Північноатлантичного договору (4 квітня 1949 року), згодом, а саме 24 серпня 1949 року договір набрав чинності. Організація налічує 30 держав-учасниць. НАТО повинна забезпечувати свободу і безпеку шляхом використання політичних та військових засобів для своїх держав-учасниць. НАТО притаманні цінності щодо захисту основоположних прав і свобод людей, дотримання демократії, верховенства права та мирного розв'язання конфліктів, що виникають між державами. У разі військово-політичної агресії ззовні організації, діє так званий принцип колективної безпеки, інакше кажучи члени НАТО діють в таких ситуаціях спільно та організовано, а саме: надають необхідну допомогу, включаючи застосування збройної сили, для захисту своїх держав-учасниць. На сьогодні Україна не є учасником НАТО, проте вона є єдиною країною-партнером, що бере участь у всіх основних поточних миротворчих подіях під її проводом. Слід зазначити, що співробітництво України та НАТО регулюється відповідно до Указу Президента України «Про річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на поточний (2021) рік». Головний акцент у Програмі зосереджується на зусиллях держави, спрямованих на забезпечення здоров'я, безпеки і добробуту людини як ключового суб'єкта національної безпеки. Людиноцентричність, права, свободи і законні інтереси громадян є у центрі реформ, що впроваджуються. Зазначено про пріоритетні цілі щодо протидії збройній агресії з боку Російської Федерації, відновлення територіальної цілісності, а також про зменшення негативного впливу пандемії, яка виникла в результаті хвороби Covid-19. Окрему увагу у Програмі приділено питанням поглиблення взаємодії з НАТО у рамках отриманого Україною у 2020 році статусу партнера розширених можливостей. Цей стратегічний курс держави спрямований на набуття повноправного членства України в Організації Північноатлантичного договору. [2]

Інтерпól (англ. International Criminal Police Organization, ICPO)

Інтерпол (Interpol) — міжнародна організація, що займається пошуком певного об'єкту, людини, сприяє пошукам поліції. За розміром 2 найбільша міжурядова міжнародна організація. Основні цілі організації полягають у:

забезпеченні та розвитку широкого взаємного співробітництва всіх органів (установ) кримінальної поліції у рамках існуючого законодавства країн-учасниць та в дусі Загальної декларації прав людини; створенні та розвитку установ, які можуть успішно сприяти запобіганню та боротьбі з загальною кримінальною злочинністю. [3, с. 317] Україна стала учасником Інтерполу у 1992 році. Відповідно до Постанови №220 Кабінет Міністрів України затвердив «Положення про Національне центральне бюро Інтерполу». Документ встановлює, що взаємодія правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних держав щодо вирішення питань боротьби із злочинністю, що має транснаціональний характер або виходить за межі країни, здійснюється лише через Національне бюро Інтерполу (НЦБ). Національна поліція виступає як Національне бюро Інтерполу. [4] Головними напрямками НЦБ Інтерполу в Україні виступає боротьба з різноманітними злочинами, а саме у сфері зовнішньоекономічної діяльності, паливно-енергетичного комплексу, кредитно-фінансовій та банківських системах. Особливу увагу приділяє злочинам міжрегіонального характеру, зокрема застосування вогнепальної зброї, незаконним обігом наркотиків та нелегальною міграцією.

Отримані результати свідчать про вкрай важливу необхідність підтримання співробітництва України з іншими незалежними та прогресивними державами. Головною метою такої співпраці є гарантування високого рівня забезпечення національних інтересів і безпеки України. Тому наша держава є стороною міжнародних договорів та угод бере участь у діяльності спеціалізованих міжнародних організацій та роботі міжнародних конференцій.

Список використаних джерел:

1. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): Міністерство закордонних справ від 01.10.2021 р.

URL: <https://mfa.gov.ua/mizhнародni-vidnosini/organizaciya-z-bezpeki-i-spivrobotnictva-v-yevropi>

2. Указ Президента України «Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2021 рік: 11 травня 2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/189/2021#Text>
3. Перепьолкін С.М. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності: конспект лекцій/ С.М. Перепьолкін. – Дніпро, 2016. – 54 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Національне центральне бюро Інтерполу» / №220: 16 грудня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-%D0%BF#Text>